

ДІЛО

ВІХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок № 10, II. пов.
Конто почт. шедл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місяць 5-00 зол.
Чвертьріччя 15-00 „
Півріччя 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: 8 Америк. і латин.
Франк. 10 франк. 20 фр. фр.
Італій. 7-50 зол. Німечк. 7-50 зол.
Швейцар. 5 шв. фр. Чехословац.
ч. 30 ч. к. Румун. 150 лей. Бол-
гар. 7-50 зол. Австр. 7-50 зол.
Залив адреса і зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Як москвофіли засновують читальні Качковського на Лемківщині?

Щовно в грудні 1933 р. за починком місцево-го пароха о. П. Крипи вступили селяни в селі Кіселим, Березівського повіту читальню „Прогресу“ ім. М. Шашкевича і вступили з наванта-женим профітом до праці над освітою цих селян. Од-нак місцева влада Анті Сербітський не дав-шля до церковного будинку, мовляв тому, що в громадський будинок і з тієї причини в цю-му будинку не може приміщуватись домішка чи-тальні. Коли ж збори таки відбулись, то від віде-рської динії вранні поїхав до староства в Бер-езівку та повістому про все, а староство негайно за-хотіло о. парохів та провістиям вступу до читальні. Наслідком тої заборони члени читаль-ні неспроможні підняти домішку для читальні в селі Михайла Семала і там до війни працюють далі собі. Оскільки вступили проти чит. „Прогресу“ та припинили. Ділячка Марія Станькова на-боді жертвувала простору домішку геть а опла-ти і ситом для „руської людини“, коби лишень лишень охотники, які заснували „руську чи-тальню“. Одновременно приобіцяла, що лишень чле-ни „руської читальні“ підіймуть а весною па-м'ятки та інші „благотаті“, але охотних не на-йшло. На міміхтія тієї „руської читальні“ в пе-рше 11. лютого п. р. приїхав березівський ста-роства п. Леопольд Бориславський, командант

повітової поліції а Березова, двох поліцаїв зі-сталині в Улючі та своїми місцевої ділячки Кількадесят громадян а цікавості приглядало-ся заснуванню „руської“ читальні „самими“ „руськими“ людьми. І дівсно читальню ім. М. Качковського відкрито а великою помпою, і то а церковному домі, який відт опанував селом. Москвофільський агітатор, недокінчений гімпа-зист зі Сторова Горішнього, якого уступили вже з каси в Коломиї, випливає „ладан“, накла-чує а лайкою на українців, які „мовляв, ви-думкою“ змінив. Якоб — говорив цей тип — „показати біля людини малу, то лишень „ру-ські“ а людьми, а українці, те малу, якими кер-мує Гітлер“. Не вважаючи на шок від віта, ні-хто не вписався в члени читальні. Щовно за його обіцянку, що молоді буда даром бавитися, декількох вписалося в члени. Але вже за кілька найближчих днів 12. і 13. лютого виступили во-нові члени а читальні ім. Качковського і вписа-лися до читальні „Прогресу“.

Москвофільські недокінчені закладають цілі паперові читальні ім. Качковського в кількох-п'ятих селах і тому всі такі новоосновані чи-тальні мають а правила тих самих членів ос-новників.

Англійська візита в Берлін.

Львів 22. лютого 1934.

Англійська дипломатія славиться двома прикметами: реалізмом і далекоглядністю. І за-вдяки цим своїм двома прикметам, за якими стоїть великодержавницький авторитет Вели-кої Британії, англійська дипломатія грає ве-личезну — здебільша рішучу роль — при ви-рішуванні всіх найважливіших міжнародних про-блем. Політичний реалізм каже англійській ди-пломатії рахуватись з кожноточною дійсніс-тю і виводити з неї практичні висновки, на які не має впливу ніякий снізливий сентимент. Че-рез те в англійців є зовсім інший погляд на т. зв. престиж влади й держави, ніж у народів, які до своєї державности ще просто не привикли та на точці прерогатив влади є надзвичайно вразливі: велико-бритійського престижу шп-ні трішки не порушує і не шкодить його по-вазі найбільш радикальна зміна поглядів, най-крутіший зворот політики, якщо попередня політика показала у своїх практичних ви-слідах кепська. Але ця гнучкість політичної тактики не є тоготною з безпринциповістю: хист передбачувати події на далеку мету, орудува-ти концепціями в світовому масштабі та зба-ти за збереження і скріплення свого становни-ва великодержавницької світової імперії саме з перспективи не лише минулої традиції, але й далекої будучини, — такі внутрішні прикме-ти англійської дипломатії дають їй змогу бу-ти ініціатором і медіатором у найважливіших справах.

Виконувати з успіхом ті функції бюрокра-тичним шляхом — це значить саме заперечу-вати своє знання змінених відносин і людської психіки. Тому й англійська повоянна дипло-матія відома зі своєї меткості: ні одна держа-ва не може зареєструвати стільки подорожей своїх чільних офіційних представників, як Велика Британія. І після недавніх подорожей Мекдональда, Саймона, Гендерсона — виїхав тепер у дипломатичну подорож по Європі б. державний секретар закордонних справ (віце-міністр), новоіменований лорд королівської печаті Іден. (Ще призвище відоме українсько-му громадянству з відповідей, які мін. Іден да-вав у палаті громад на посольські інтерпеляції в українських справах). Ціль тих подорожей — у безпосередній зустрічі з відповідальними керівниками інших держав, безпосередньо пі-знаючи теж на місці нуртуючі в тих державах течії і настрої, вирівнювати різниці поглядів і вирішувати справи, чого паперове листуван-ня та посередництво акредитованих дипло-матичних представників здіяти не встиг. І най-кращим доказом, як високо стоїть у міжнарод-ньому світі оцінка про вагість і силу англій-ської дипломатії, є факт, що кожна така по-дорож англійського державного діяча стає ві-разу найважливішою подією політичного дня: бо весь політичний світ інстинктивно відчуває, що за такою подорожжю криється найбільш далекосяглі цілі, та що у висліді такої подо-рожі світ може бути заскочений фактами ве-личезної ваги.

Таким робом і подорож мін. Ідена притя-гає до себе увагу всієї політичної преси. В офі-ційному німецькому комунікаті кажеться, що вчора передполуднем відбулася в міністер-стві закордонних справ у Берліні перша „роз-мова“ між німецьким міністром закорд. справ фон Нойратом і лордом Іденом з участю бри-тійського амбасадора та міністра райхсвері-ген. Бломберга. Пополудні всі учасники тієї розмови були прийняті канцлером Гітлером, де велися дальші наради. Комунікат підкреслює, що розмови велися „у дуже приязному тоні“. Щодо предмету нарад, то вже сама присутність шефа райхсвері кажує на головну точку: пи-тання роззброєння, яке — як відомо — стало безпосередньою причиною виступу Німеччини в Ліг Наций. Телеграма ПАТ-а з Лондону

Протипольські демонстрації в Ковні.

ВІЛЬНО, 22. 2. ПАТ. Як повідомляють з Ко-вни, вночі з 20. на 21. п. м. група латвійських студентів анніла редакційну домішку „Дня Ко-вельського“, польську книгарню, домішку поль-ської т-ри і каварю Порковського. На другий день а будинку ковенського університету відбу-лась студентська демонстрація, на якій виріше-но резолюцію з домаганням найгостріших ре-пресій супроти поляків, що живуть у Литві. М

ін, зажадали усунення поляків зі всіх урядів, здержання стипендій для польських студентів і субвенцій для польських шкіл та знесення всіх польських і зникло у шкільних оплатах для польської молоді. Війни доматалась, щоб не виплачувати відшкодування землевласникам за відібрані землі. В демонстраціях брало участь коло 5.000 студентів.

ВІЛЬГЕЛЬМ ПРОТИ ГІТЛЕРА.

Орган гітлерівського посла гр. Ревенталова „Рейхсарт“ обвинувачує бувшого цісаря Віль-гельма в підбукнуванні офіцерів лавної цісар-ської армії до державної зради. Часопис оголо-шує екстренну телеграфічну поілку, яку вносив б. цісар 22. листопада м. р. до кривого відділу ба-варського союзу офіцерів. В телеграмі б. цісар наперекос, що німецька держава може погерау-ти до своєї давньої могутності і слави тільки як

монархія. Не тільки цісарський престіл, а й пре-столі поодиноких союз. країн повинні бути зно-ву обсажені. Гаслом організації мусить бути: „Вперед! За Бога, цісаря і державу!“ Гр. Ревен-талов називає це писемом явним закликом до державної зради і встраванням у внутрішні спра-ви Німеччини. Бувший монарх не хоче погоди-тися з фактом, що його роль скінчилася раз на все.

Італійсько-угорська співпраця.

БУДАПЕШТ, 22. 2. ПАТ. На бенкеті, влади-тим на честь італійського державного підсекре-таря Сувіча, прем'єр Гембеш підкреслює, що ва-жливими справам вимагає співпраці обох дер-жав, щоб припинити поворот нормальних умо-в політичного і господарського життя. У від-повіді мін. Сувіч зазначив, що прем'єр Мусоліні

все виявляє зрозуміння для угорських справ. Те зрозуміння є основним чинником угорської політики а угорсько-італійська приязнь є одною з умовина повороту нормальних відносин. Вони входять в програму італійської політики, що при-мує до мирної відбудови відносин над Дунаєм і в Європі.

ЧИ АВСТРІЯ ПІДЕ ЗІ СКАРГОЮ ДО ЖЕНЕВИ?

ЛОНДОН, 22. 2. ПАТ. Справа Австрії зай-має дальше лондонський прес. Часопис обго-ворює широку візиту Сувіча в Будапешті та його запроваджену візиту в Відні в поворотний торої, думаючи, що обі ті візити будуть мати вирішувальне значіння для укладу австрійських від-носин, особливо в справі переказання спору з Ні-

меччиною Ліг Наций. Наслідком оголошеного шляхом міжвенського радія узагальнено Габіхга, австрійський уряд рішав звернутися під опіку Ліг Наций. Оскільки італійський уряд, як зачу-вати, спротивився рішуче такому розв'язкові австро-німецького спору.

Новий злочин в афері Стависького.

ПАРИЖ, 22. 2. ПАТ. На залізничному шля-ху біля Ліжон знайшли тіло мушкетера а ріжт-ного голуба. Показалося, що то тіло англій-ського розвідника парвського трибуналу. Альберт Пресса, який став жертвою злочину, злочинці збили підступу, виславши до Пресса телегра-му, яка заважала його до тяжко хорей матері в Ліжон. У потязі його заважала, збили і щоб

спинувати нещасливу пригоду: збили тіло за залізничним шлях. Злочин викликав у Пари-жі велике враження. Суддя Пресса користувався великим авторитетом у судових колах. Преса подас, що сьогодні він мав вложити важні ві-данія в справі переказання реверту комісаря Нанюта в афері Стависького. Зіпавши мали обта-лити деяких урядовців.

точно прецизує тему розмови: 1) справа німецьких летунських збройних сил, 2) справа поверноту Німеччини до Женеві і 3) доля штурмових пілотов.

Імовірно неповагою до цієї справи німецького жадання щодо військової співпраці. Фіска розроблений конференції і недовіра англійське меморандум, яке передбачує реалізацію рівноправності до 4-ох літ. — ці справи імовірно були дійсно безпосередньою причиною приладу великобританського діяча до Берліна. Однак річ не у розробленому компромісі, не в реорганізації райхверу чи навіть не в поверноті Німеччини до Ліги Націй, а в проблемі багатовіковій: у налагодженні міжнародної співпраці з новою Німеччиною. Велічкі речі — це лише другорядні, хоч і самі для себе складні та суттєві, перешкоди, які слід зсунути, маючи на увазі ту ширшу міжнародну

співпрацю. Чи в нинішніх берлінських розмовах була конкретно мова й про ту співпрацю та її далекі цілі — це річ невідома. В усякому разі в ніякому комунікаті напевне про це згадки не було! Але не може бути двох думок, що англійська дипломатія, активно працюючи над уможливленням англо-німецького порозуміння, не має на увазі згорі конкретних цілей англо-німецької співпраці. Становище німецької преси перед і після нац.-соц. перевороту супроти Англії та великий такт і обережність, які виявила англійська преса, що не дала втягнути себе в протинімецьку нагілку соціалістичної і жид. публіцистики, — вказує на пригнічені настрої по обох сторонах — до взаємного порозуміння і співпраці. Тривке англо-німецьке зближення і порозуміння щодо співпраці над реалізацією спільних далеких і великих цілей започаткують нову епоху в історії світа.

НАКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ
на швейні муляри, костюми, мужські і жіночі
та інші швейні
З МАГЛІЗНИ НОВИН "ТЕКСТИЛЬ" — Ст. ЗІЛСОН
вул. Галицька ч. 18.

ція пішла слідами інших великодержав: Англії, Японії й Америки.

Твердять, що згаданий посол репрезентує зникаючу меншість у французькому парламенті, що уряд не піде на валютний експеримент, хоч як він санував би тим державні фінанси. Недання розмірно девальюції, бо швидко в 1928 валюта зруйнувала би і загнала би у вкрай радикальні табори — відстрашує уряд іти на давання золотий запас Франції числен 69 мільярдів при 80 мільярдах обігового гроша (тобто 86 проц. покриття). Тепер — кажуть — Франція страпила в користь Америки щось на 2 мільярди франків золота. Та ця втрата, хоч не здається велика, не грізна при наповненні ще більше золотом пивниця Франції. Банку. Проте йдуть доволі голосні чутки, що Франція готує заборону вивозу золота. А звідси з кинення паритету дуже вже недалеко!

Покищо спинились міжнародні атаман французького і швейцарського франка та голланд. гульдена. Однак це перемир'я має не довго тривати, бо держави, що належать до т. зв. золотого бльоку готуються до спільної оборони свого золотого бастиону.

Як відомо, до золотого бльоку належить теж Польща. В неї хоч і не існує покищо в гострій формі "проблема валюти", то вже недалекі час, коли вона теж займе одне з перших місць серед злоторезних справ.

Та про це завтра.

В. Несторовик

НА ВАЛЮТОВОМУ ФРОНТІ.

І. ПІСЛЯ ДЕВАЛЮАЦІЇ ЧЕСЬКОЇ КОРОНИ.

У нас — буває — дехто не хоче, щоб у крайній пресі знебоду писали на валютній темі. Про це навіть говорив один із делегатів на передостанньому з'їзді Українбанків. Та так становить вважаємо з ґрунту неправдивим (хоч розуміємо подекуди мотиви) і по змозі старатисьmemo даліше об'єктивно інформувати наших читачів про хід подій у ділянці валют.

Найісківіше з усього — це боротьба Рузвельта з... долларом, який ніяк не хоче зійти докладно до визначеного йому рівня 59,06 відсотків чи давних центів. Величезний приплив золота з Європи до Америки, що є наслідком акції американського інтервенційного фонду, леда чи сприятиме знижці курсу долара хоч би до згаданого офіційного рівня. Немов прочувачи новий його скок у гору, фунт стерлінгів почав в останні дні йти теж у гору, дарма, що весь час старався бути 1—2 пункти нижче долара.

Разом із цими перипетіями валют-величезна, увагу звернула на себе тепер Чехословаччина, яка перевела саме операцію своєї корони, обтворюючи її вартість на 1/6. Той самий прем'єр Мааліпетер, що ще недавно завіряв своїх громадян і закордон про безоглядну трієкстість вартості корони, відчитав 15. п. м. в парламенті валютну декларацію уряду, яка редукувала золотий зміст корони всупереч опонії коаліційної партії націонал-демократів.

Причина, наслідком якої чеський уряд пішов за підшептами б. міністра Енгліша, що вже від довшого часу вів кампанію за девальюацією корони, міститься однією в експорті. Чехословаччина є промисловою країною і хоче дешево продавати. А до цього їй потрібний дешевий гріш. Чи інфляція? Ні! Проти цього прем'єр застерігся дуже радикально. „До зросту цін не допустимо!" — заявив він строго в сторону спекулянтів. „Всі спроби виникати дорожнечу поборювати будемо всіма засобами!"

Коли нема зросту цін — нема інфляції. Редукція вартості гроша без рівночасної зросту цін на товари і услуги є девальюацією. В Англії була саме така девальюація і хоч роки вже минули, цінні не пішли в гору. Завдяки тому, співзвучись на валютну премію (дешевий гріш при незмінних коштах продукції), Англія вдатно переводить свою експортну кампанію. Її слідами пішла тепер Чехословаччина, що, очевидно, немало збентежило її сусідів, у першу чергу Австрію.

В кілька днів пізніше 19. ц. м. франц. посол із радикальної партії Moutet звернувся до президента французької ради міністрів з письмом, у якому домагається девальюації франка. Для розвитку промислу і торгівлі з закордоном — мовляв — є кінечне, аби фран-

Джерело селянських злиднів.

Що каже акт обвинувачення в сензаційному процесі.

Від понеділка 19. лютого ц. р. йде у Львові незвичайний карний процес. На лаві підсудних сидить 19 обвинувачених, з того 6 жидів і 13 селян та селянок українців, майже всі зі Звенигороду, пов. Бібрка. Всі підсудні, як ми повідомляли вже вчора, відповідають перед судом за те, що в контрафактних справах подавали меншу ціну для зменшення степлевих оплат і цей бік процесу нецікавий. Зате з другої частини обвинувачення, якою прокуратор обвинувачує 7 підсудних, акт обвинувачення просто прибиває вагою злочинів, які від віків роблять наших навіть заможних господарів жебраками, а наше село взагалі держать у зморі бездонної тисовини незгоди, нужди та злиднів. Цей образ із нашого села на тлі злочинів обвинувачених із Звенигороду прокуратор змальовує в акті обвинувачення так:

„З цілости акту обвинувачення виходить, що обвинувачені І. до VII. творять організо-

вану спілку торговців сільськими ґрунтами і розділюючи між собою роді, спритно злиднюють спори членів окремих родів, які вистають на маєтковому ґрунті, або створюють між ними такі непорозуміння. Довідавши таким чином до хаосу і крайнього напруження родівних взаємин, купують спочатку в одні з розсварених сторін ґрунти, найчастіше земельні, по низьких цінах. Потім вносять пош про знесення співавласності, під видом, що можна перевести фізичного поділу, злиднюють на ліценцію весь комплекс ґрунтів, що власністю цілої родини, і самі шляхом ліценційного купна за розмірно низькі ціни ступають власниками цілих комплексів. Тим способом

Преса — це нині найпевніша зброя у змаганнях народу. Тому кожний український громадянин повинен стати передплатником „Діла".

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 24. ЛЮТОГО 1934.

ЕВГЕН ТКАЧУК.

З нашого карнавалу.

Пієві особи: Ромко, Славко й Місянько, Добродішка зі Жовкви, Яблонський чи пак Яблонський, Професор, Мамці — опіка, фотограф, Расова українка, гості.

— Отаке, панове, увага! Мусимо якось порозумітись. Гуляти цілу ніч з одною і тою самою панною, це, думаю, для кожного з вас середня приємність. Але знову й відчлїнитись від неї штука! А якщо так зашнїти її на салі „під лампою" не личить...

— Шож робити?

— Проста справа. Як я на котрого з вас моргну, значить, має мені мою магніфіку за раз віддати. Згода?

— Ні, я вже краще зроблю: Коли матимеш скривлену міну, начеб три дні мав їти дощ, тоді і скажу: „Дуже, вибач на хвилиночку, незвичайно важна справа." А ти тоді пускаєш її „жантиком", тай гулий, брате!

— А я, панове, скажу так: „Ромку, на дозвіл біля брами хтось хоче з тобою бачитись й жде на тебе." Тоді...

— „Тоді Ромко: „Вибачте" й до другої салі йдемо прималюючи обертати..."

— Досить. Значить, порозуміння є. А тепер — до роботи!

— На, панове, паяства, але той Яблонський грав немисленим Яблудом вилая в потемки

касині й чула правдиву музику. Куди Яблонському до джезу!

— Лїдо! Знаєш, я така змучена, що ледви зліпаю. Годі ногами рухнути. Ні, дай спокій, але три забави одного тижня — це таки заборгато.

Ромко до Місяня:

— Ти чув? А цілу забаву з крісла не астає. Цікаво, чим вона змучилася.

— Це куди гірше, ніж на ярмарку петрушку серед морозу продавати. Я їй не дивуюся.

— А якж її мара тягне на ту забаву? Панна без свого „предмету зітхань" не повинна йти на вечірницю, але сидіти дома, спати під периною й не рипатись.

— Бачите, пані, яка оця радникова визмальована? Яблї цілого Федера на себе взяла...

— Або погляньте на волосся тої малої Романки. Яблї від Кутковського перуку на кредит взяла.

— А що ви, пані докторова, на цю расову українку?

— Ей, пані, не говорила б ви отак: расова! Це, вибачте, расова може бути корова, расовий, даруйте за слово, веприк, але панна! Це тривіальні! Уже краще типова.

— Та хай нам і типова, але скажіть, чи це її волосся правдиве? Або брови? Я заложусь, що пошголювані.

— А ви думаете, що її булїб вибравли, жбї не отой її азатор в журї? Це вам згорі у мовлене. Бо чимже моя Галя не краша?

— Егеж, та що то, пані докторова, дивуватись! Де наші на правдивий, класичний краєй розуміються!

— Ромку, ти чого так скривився? Відбїв Надю? Не журись, брате, дїни скїзїв тої цїлї дожруги! Сидїть, аж крісла пошголює!

— Дай спокїй! Не те. Так, бачиш, злиднюють, що лївою ногою рушїти не годї.

— То було тїсних не купувати! Забїжї сї льоновї нїжки мати, то їй не падїжї.

— Та хто бї купував! У Левка позитї.

— Якто, на смокїнг спромїгся, а на дождї не мїг?

— Підожди, на другїй рїк усе дождїжї тїю. Зате маю сатїсфакцїю, що цїлий вїсїк вал в позичених лїкерах перегуля...

— Прошу панства, зараз відбудеться жонка! Традиційна зїмкка. Прошу ласкаво устїпїтьїсї лицем до апарату!

— Протестуємо! Геть зі зїмккою! Шкода часу! Танго!

— Фокстрот!!!

— Не треба зїмкки! Бо забере полицї!

— Прошу панства, веселїй вїраз лїдї!

Увага!...

— Надю, дїзїтьїсї на мене!

— Шо, ви хочете, щоб я англїзала скрїпкї, мов середї на пїтїнї?

— Ромку, сховай попу, бо кїшї трїсїть!

— Пане фотограф, а чи мїг бїлї рукавичкї пїзнати?...

— Ромку, поклич Славку, пїдемо до бї-

фету.

— Маєш капїтал?

— Шо тебе обходїть!...

— Лїпансь. Славку, там на касинї мек-

вони досім руйнують дотеперішніх власників і відпродають так набуті ґрунти по значно вищих цінах, хворобляються чужим коштом значного маєтку як у нерухомостях, так і в готівці. Доказом того є численні позички, що їх вони дають окремим особам."

Обвинувачені винні, що:

Мехель Парнес, син Юди, літ 44, уроджений і замешкалий у Звенигороді, пов. Бібрка, підписав, що має 30 моргів поля: 1) Проти умови й застережень пустив в обіг вексель Івана Параньки на суму 50 дол. 2) Проти волі й застереження Івана Кулика підписав ним вексель бланкет на 50 дол. виповнив на суму 123 дол. 3) Позичаючи Данилові Морикішці на купівлю ґрунту в Чимиках 300 дол. на один рік, підробив титулом відсотків 500 дол. та приписав на сплату довігу і проценту ґрунт вартості 1.000 доларів. 4) Векселеві бланкету, підписані Данилом Морикішкою на суму 250 дол., виповнив на суму 337 дол. і хоч на їх сплату лігся 190 дол., судово стягав цілу суму 337 дол. 5) Підробив письмений умову Івана Великача з Пелагією Пилипів і Марією Великач, в якій ті дві останні годяться на продажу ґрунту Івана Великача. 6) Пустив в обіг вексель Анни Соколки на суму 135 дол., хоч вона ті гроші заплавила, та взяв від неї за 6 місяців 25 дол. відсотків від тієї суми. 7) Підписав Павлом Рожак бланкет купна-продажі ґрунту, замість на угодовану половину, виповнив на весь ґрунт вартості 360 дол. та не встановив цього застереження про ажизання до смерті. 8) Позичив Іванові Заставському 200 дол., а по році взяв за не два морги поля вартості 300 дол. 9) Взяв від Антона Савицького підписаний вексельний бланкет на 500 дол., а виповнив його на 600 дол. і пустив його в обіг, хоч Савицький повернув йому гроші. 10) Взяв від того ж Савицького підпис на бланкеті контракту купна-продажі й умовився, що його виповнить на суму не вищу як 500 дол., а виповнив і предположив у суді для легалізації на суму 1.400 дол. 11) Фальшиво виніс обвинувачення на учителя Пружуса в Звенигороді за те, що ніби-то він взяв у нього 400 дол. за „уважання“ на дитину в школі, а потім позичив безпроцентово 67 дол. і 120 дол., з тим, що переведе його діти до сільської класи.

Мехель Парнес і Нухім Бляйх, (останній також рішав на 2-х моргах поля), вимагали у Данила Морикішки половину ґрунту „Горюх“ ніби-то за те, що вони дали адвокату 100 дол., щоб Морикішку оборонити перед судом. Вони-ж виповнили й пустили в обіг векселі на суму 257 дол., які в бланкетах підписав Михайло Іжовський лише на суму 150 доларів.

Теодор Кіт зі Звенигороду порозумівся з Мехелем Парнесом і Нухімом Бляйхом і, як генеральний повновладний Петра Великача, в одному випадку відкликав на його шкоду апеляцію, а в другому зрікся права відкуплення ґрунтів, через що Великач їх втратив.

Мехель Парнес, Беріш Аліфанс і Симха Штерпер продали Катерині Ромців ґрунт в Голосиничах за 320 дол., ніби-то чистий від

довгів, а потім виявилось, що той ґрунт обтяжений довгом 500 дол., при чому для стягнення 400 дол. вже велася екаекція.

Беріш Аліфанс узяв від Марії Андрушко два векселі на 250 дол. і 164 дол. на кошти процесу з Магдою Онисків про відкликання дарованих. Потім ті векселі заскаржив, а коли до М. Андрушко приходили наші з'їзди, відбирав їх, кажучи, що їй „того не потрібно“. Доводячи таким чином до прамосильності наказу, повів проти Андрушко ліценцію, наслідком чого вона втратила обійстя і півтора морга ґрунту вартості 600 дол. Пізніше, коли Марія Андрушко мала зізнавати в суді як свідок, Аліфанс підмовляв її, щоб зізнала, що ті гроші вона в його позичила.

Той-же Аліфанс взяв від Маланки Закалик 675 дол. ніби-то за ґрунт, який шойно мав купити на ліценцію, а який був власністю Марії Андрушко.

Парнес, Бляйх і Аліфанс представили фальшиву претензію до Марії Андрушко ніби за яким процесом кошти і дістали на неї вирок полюбовного суду на суму 187 дол.

Мехель Парнес і Юда Парнес заперечили Павла Рожака, що він виграв процес з Аліфансом і Штерпером за 400 дол., потім заперечили, що він той процес виграв, хоч він його програв. Під тією покришкою вимагали в нього два векселі на 50 і 100 дол., потім виставили їх на 156 дол. і пустили в обіг.

Нухім Бляйх позичив Іванові Колодубові 170 дол. на 2 проц. місячно, а Іванові Зарицькому позичив 355 дол. на 2,5 проц. місячно, при чім пустив в обіг додатковий забезпечений вексель на 3.000 дол. Він-же в одній справі представив у суді Саву Кміта, як куратора Гринька Дикого, що є на праці в Чехословаччині, а самому Кмітові сказав, що він має підписатися лише як свідок і таким чином

підступом дістав акт поділу ґрунту, якого йому було треба. І він-же неправдиво представив Кіндратові Собенькові власником півморга ґрунту в двох кусках, який мала в посланні Явдоха Стець, та продав тому Собенькові той ґрунт за 100 дол.

ЦЕ ТІЛЬКИ СПИСОК.

Ми вичислили лише окремі справи, за які прокуратурія потягає обвинувачених до відповідальності. Але вже з того видно, яка то всестороння діяльність сільських тавок і як страшно покутують наші селяни за свою темноту. Тому вважаємо, що лише самого списку тих справ мало. Наше громадянство мусить докладніше приглянутися тим тихим, а таким глибоким трагедіям, що день за днем, невинно й поступово здирають матеріальний дорібок нашого селянина. Тому в чергових числах подамо за актом обвинувачення докладніші описи цікавіших, просто несаможитих історій, як то селянське добро переходить у лихварські злочинні руки. При тому міститимемо й цікавіші помічання з того сенсаційного процесу.

Оборону обвинувачених селян обійня адвокат д-р Степан Біляк.

Гр. Гл.

В МОРОЗНІ ДНІ
ТІ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ
ЗИМОВІ СПОРТИ,

ПОВИННІ ПАМ'ЯТАТИ,
ЩОБ НАТЕРТИ ШКІРУ

Кремом Nivea або Олійком Nivea

Що таке „служба праці“ в Німеччині.

(Інформаційна стаття.)

Берлін, лютий 1934.

До часу приходу націоналістів до влади служба праці в Німеччині не мала тривалих та суцільних організаційних форм. Причиною цього невідрадного положення був політичний хаос, що утруднював всяку громадську роботу в користь нації. Цим ідейним рухом молоді опікувалися різні політичні партії та організації, які надавали йому своїх специфічних організаційних форм і політичної зацікавленості. При тому політичному розпорошенні та братній боротьбі молоді, агітована у відділах служби праці, всецільно знаходила спільну мову. Ії лучила спільна ідея волі німецької нації.

Після перебрання влади націоналсоціалісти взяли за раз до реорганізації всіх відді-

лів служби праці. При міністерстві праці створено державний провід, який має майже ті самі права, що й інші міністерства. Для успішного переведення всіх праць провід видав на підрок заборону приймати нових добровольців. Це було потрібним, бо бракувало відповідних приміщень, винищення та відповідних провідників. Сьогодні всі праці майже на покінченні. Цілий край поділено на 30 округів, на чолі яких стоять окружні провідники або т. зв. Гавляйтери. У тих округах зорганізовано кадрові відділи, які, в моменті запровадження обов'язкової служби праці, можуть без жадних труднощів поповнитися до відповідного числа новобранців. Один округ складається з 6 груп, а кожна група з 2—8 відділів або таборів. При головному провіді служби праці створено слідуючі відділи: організаційний, персональний, правовий, завідувачий та господарський, пресовий, пропагандистський та інформативний, санітарний, вишкільний та уряд плянування.

Не будемо спинятися над поодинокими відділами, бо назва говорити сама за себе. Хіба тільки згадаємо уряд плянування. Завданням цього відділу є створити стратегічні передумови для життя служби праці та відповідно до

— Ов, пане професор, і ви тут?

— А щож ви гадали, що я не хочу забавитись?

— Як-то, ви? що не танцюєте?

— Саме тому. Знаєте, що я найкраще бажаюся в карнавалі.

— ???

— Зараз переконаєтесь. Ось станьте собі тут і малу хвилину придивляйтесь людям. Хіба цей калейдоскоп розбавлених пар не чудове видовище?

— Що правда, то я тут виджу одно й те саме: пари, що танцюють.

— Е, ви не вмієте обсервувати. Ось придивіться цій парочці. Не говорю вже про її зверхній вид, в якому видно характеристику, якої й небіжчик Леон Ченей не посоромився би, але зверніть увагу на її позу. Кожна частина її тіла представляє для себе окрему цілість. А ті мими! — А там десь маєте добродійку, по якій видно, що черевик її танцюриста не сходить з її сатинових м'ястів. — Або не подобається вам ця згорблена красуня? Вона так рве вперед, що тягне тансера, а не він її. А поганій пол? Той з правого боку молодіць похнюпився, якби не мав чим брани заплатити. Зараз за ним якийсь добродій, якого фрак так і тужить за правдивим власником... А всі ці неприродні мими, пози, якісь несаможиті кроки й фігури, різноколірова тоалета й африканська музика...

— Справді дивні ви, професоре...

— Ні, я тільки переконався, що такі найкраще бажаюся в карнавалі, хоч і не танцюю.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРИГАДАТИ СЕБЕ КУПУЮЧИМ
ПУБЛИЦІ.

А. Пясецький А. С.

КРАКІВ.

Замовлення приймає
НАРОДНА ТОГОВЛЯ, ЛЬВІВ.

блюдок на три чарки вина. Мусимо його стягнути. Ти, Місяню, балакай щось до тої пані наліво за пампушки, а буду заговорювати що налево, а ти, Славу, тягни! Але зручно!

— А! як бавитесь, пане Ромку?

— Що? І пані добродійка тут? Зі Жовани? Шляу ручку, пані добродійні! Деж би я був припущав! А панна Соня теж є?

— Егеж, ви, бачу, навіть з нею не бачились...

— Та так якось... пані добродійко... тісно на салі... натопи... а панна Соня десь певно в другій кімнаті...

— Нічо! нічо! Хотите перекусити?

— Так, думаю потягнути... то значить наїтись сина...

— Е, що там вино! Краше випийте зі мною оцта. Околотитеся.

— Прошу дуже! Шляу ручку.

— Але за не до мною один фокстрот.

— Обов'язково, пані добродійко!

— Ромку, то що за мадам, що ти з нею гуляє?

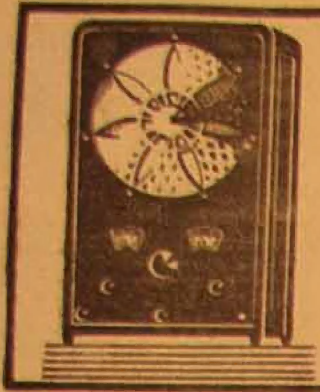
— А чорт її бери! Одна добродійка зі Жовани.

— Шож, добре гулялося? Ти, бачу, дуже спитий.

— А щоб її ноги повикручувало! Пхай її, тиши ввечері, а вона тобі кроки на десять сантиметрів ставить. Но, вже хіба до ранку ноги не рещу.

— Але зате пиво поставила.

— Я був би й то пиво першу з приємністю, бої лиш не мусів танцювати.

НОВИЙ УДОСКОНАЛЕНИЙ БАТЕРІЙНИЙ РАДІО-ПРИЙМАЧ "ЧВІРКА Б" PHILIPS ІЗ ГОЛОСНИКОМ УСЕРЕДИНІ ЦІНА ЗОЛ. 235.

цього розділити рівномірно всі робочі сили і то головню там, де це є найбільше konieczним. Він стежить теж за своєчасним приділенням робіт поодиноким відділам. До цього часу такого відділу не було, тому й працю виконували без пляну, а відділи не були використані як слід.

Важка проблема — це підбирання та вишколення провідників. Служба праці — це новий рух, нова ідея, яка має започаткувати нову епоху життя німецької нації. Звичайно кожна нова ідея натрапляє на великі труднощі. Тому її реалізують тільки люди молоді, внутрішньо захоплені цією ідеєю, що є рівночасно борцями й ідеалістами. До провідника служби праці ставляться великі вимоги. Він мусить бути керівником технічних робіт та вчителем педагогом. Тому він повинен визначитися великим тактом, здібностями та вмінням захопити молодь новою ідеєю. З другої сторони молодий юнак повинен мати велике довіря до свого провідника. Це діється тоді, коли на провідному становищі стоять люди з великою посвятою для ідеї. Зрозуміло, що цього не можна досягнути в кількох місяцях. Це є однією з тих причин, які не дозволяють теперішньому урядові ввести обов'язкову службу праці. Для підготовки провідників створено одну державну та 12 повітових шкіл, на чолі яких стоїть державний інспектор вишколу.

В парі з цією реорганізацією виступає ще одна дуже важна справа, а саме приміщення виступаючих юнаків у приватному господарстві. Бо служба праці миналась би зі своїми цілями, колиб такий юнак ставав знову безробітним. Звичайно служба праці не дає ніякого вишколу. На це за мало часу, подруге вона має зовсім інші завдання. Вона має тільки підготувати молодь до майбутньої служби в користь нації. Фахове вишколення має одержати юнак у фахово-станових організаціях. Цей органічний

зв'язок можна буде досягнути тільки при розв'язанні проблеми станової організації цілого господарства. У тім напрямі йдуть підготовчі праці та можна надіятися, що ще цього року такий закон увійде в життя. Зараз створено організацію т. зв. „Арбайтсбанк“, яка має піклуватися виступаючими юнаками та приміщувати їх у приватному господарстві.

Коли буде запроваджена обов'язкова служба праці? На це питання годі дати докладну відповідь. Ми вже згадували про деякі труднощі, які не скоро можна буде усунути. Урядові належить головню на тому, щоб служба праці вивязалася знову зі своїх завдань, та щоб видані на це гроші, не пішли на марне. Тут треба ще відмітити зовнішню-політичну трудність. Як відомо, комісія для розброєння при Союзі Народів, на своєму засіданні в дні 12 червня м. р. не погодилася з намірами німецького уряду запровадити обов'язкову службу праці, мотивуючи свій спротив тим, що нібито ці відділи мають військовий характер. Також і закордонна преса не дуже то прихильно поставилася до тих планів та повела проти цього відповідну кампанію. Цілий закордон повірив виводам комісії. Один англійський студент, який побув кілька місяців в одному німецькому таборі служби праці, розказує у своїх споминах, що він, ідучи до табору, уявляв собі, що при брамі стрілецькою сторожою, озброєною від стіп до голови, та, що у внутрішньому таборі, йде тільки військова підготовка. Він дуже розчарувався, бо пізнав, що служба праці не має нічого спільного з військовим вишколом, про який його родна преса так описувалася. При нинішній ситуації теперішній уряд має змогу і без відповідного закону досягнути свою ціль. Бо служба праці в Німеччині стала сьогодні рухом масовим. Це заслуга молоді та націонал-соціалістичного уряду, який надає цій справі найбільше ваги та дає колисьальну пропаганду.

Зрештою ніякий уряд не зможе накинати мені нічого нової ідеї, коли вона не має коріння у нації. Одне, щоб притягнути до цієї служби також і тих, що отягаються, провід ужити цього ріжних заходів. Наприклад кожний виступаючий юнак дістає т. зв. „Арбайтспас“. Без такого пасу буде важко одержати жоден безробітний знову, що дістають державну підмогу, втрачати її, коли не викажуться таким пасом. Студентська молодь сама добровільно запровадила у себе обов'язкову службу. Кожен студент обов'язаний відбутися 10 тижнів служби. Без такої посвідки студенти не можуть записатися на третій рік студії. Як би неохочих притягнути до служби та винести заборону.

Кількох українських студентів, що заходили та за підмогою Українського Наукового Інституту в Берліні мали нагоду побувати кілька тижнів в одному таборі служби праці, розказують наступне: „Основною рисою табору є товаришність, яка пересякає ціле життя однієї і яка старанно плакається провідниками. Ідеї націонал-соціалістичної є в меншості, але є найбільше живим, інтелектуальним та активним елементом, що задає тон у таборі. Життя комуністичний елемент сильний і з такими встроями хлопці не криються перед товаришами, але в наслідок добре зорганізованого виховання цей комунізм досить швидко злітає з офіційної служби праці. Серед хлопців, що побували довгий час на цій службі, комуністів нема“.

Дня 15. грудня м. р. відкликано заборону приймати добровольців. Для прийняття нових юнаків створено спеціальні бюро молоді. Зголоситися можуть юнаки, що докінчили 17-тий рік, та, які ще не переступили 25 літ життя. Кожний дає письмове приречення відбавити службу пів року, а при прийнятті до табору складає перед цілим відділом присягу, що буде заховуватися по товаришам, виступати совісно та всіми своїми силами наложити на нього обов'язки, повинуватися своїм провідникам, заховуватися бездоганно на зовні та всередині табору і вважати собі за найбільшу честь належати до німецької служби праці та вести її нову.

Служба праці для німецької нації є новою і ми помилялись би, колиб думали, що вона тільки виключно для поборювання без-

всього роду матеріяли вонянні — та й найдешевше в текстильній галузі „ТАНИЙ СКЛЕП“ — З. ЗАЛЕСКИЙ, Львів, 22/18
ГАЛИЦЬКА 8.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛО“ З ДНЯ 24. ЛЮТОГО 1934.

М. ГАЛУШИНСЬКИЙ.

24

З Українськими Січовими Стрільцями. СПОМИНИ З РР. 1914—1915.

Прохарчування. — Вичікування у стаційній команді.

Від самого ранку-досвітку розкладано вогні і ті вогні горіли безупинно. Варилось спідання при одній кухні. Заки ті тисячі добровольців перейшли, вже треба було думати про обід. Тоді ставали довгими вузлами добровольці з різного роду посудинами — не бракувало поміж ними й мидиць — і брали по черзі наперед зупу з мясом, а опісля за других наворотом кусь легуміну. Це харчування тривало годинами; зараз таки треба було зачинати андавати ввечерю для перших відділів, що тягнулися знову до пізньої ночі. Животство чергувалося, бо одні і ті самі особи не могли б того тугару видержати. Про якунебудь іншу працю годі було навіть думати при тому безупинному харчуванні. Колинебудь прийшов я на площу української бурси, видно було неперемітні ряди тих, які терпеливо стояли, вижидючи своєї черги.

Коби то славна Б. У. зі своїм головою, коби то ЗУР. зі своїми членами були бодай на хвилину пригналилися цьому образу людської нужди! Були би, здається, відкачалися всіх плянів творити УСС, навіть за ціну поправки нашого доброго імені серед віденських міністрів. Того роду поправки ми не потребували, а вже хіба добра чи лиха опінія про нас у панів міністрів ніколи нам нічого не дала і в нічому не допомогла. І в тім також мене ніхто не переконує, що через УСС менше кинішали селян та

інтелігентів-українців, або що наші параяментерні заступники мали чим позатикати роти підлих клеветників. На клеветників є одна рада, а саме повна погорда, а коли ті клеветники всежтаки знаходять послух, то треба витягнути з того відповідні висновки, як не тепер, то пізніше, а не надставляти у рот поганому Молохові те, що найдорожче і найцінніше у нас, той людський матеріял, якого так скоро вже не добуємо. Такий був мій погляд і такий він залишився і надалі. Що більше: з ходом подій той погляд скріплювався у мене.

Все те причинилося до того, що я чув, як опадаю на силах і попадаю в хворобу. Якесь горячка мучила мене, а надто стала відзиватися у мені моя хвороба іхтіас, яку я вже приніс із Рогатина. Сама думка про те, що я маю ще раз перейти ті муки, які я переходив у Рогатині впродовж двох місяців, коли то мене носили на кріслі до канцелярії, проймає мене великим страхом. Вже першу ніч ледви видержав у ліжку, чув, що не можу спати, що зли наближаються до кінця, а тут стільки роботи, стільки відповідальності! Лише далекий гуркіт гармат пригадував літність, пригадував страшну війну, яка буде колись нестертою плямою в історії європейських народів, а наші внуки та правнуки зачислять той час до найдикших, найнекультурніших періодів в історії людства. Всежтаки не треба було подаватися, але держатися сильно, бо ж чейже все стояло на моїй голові.

Зараз чергової днини ранком пішов я до стац. команди, щоб поговорити з підполковником про дальший хід справ. Може він має які прикази, може він дасть мені кусь раду, якісь вказівки, кого шукати, з ким говорити. Може я від нього довідаюся, де є військова

команда, де є пож. Моллік і т. д. І знову в перешкоді був мені мій дуже низький старшинський степень. Більшу частину днини провів я або на смердячій коридорі касарні, або в передпокою канцелярії, де вешталася доволі всякої всячини, або — вже дуже велика ласка — в канцелярії самого стац. команданта. Годинами треба було чекати на самого команданта, а й тоді, як він прийшов, мало бачити з нього користі; бо він мав доволі власних справ, а мою справу уважав завжди остаточно як також що вона до нього не належить. Не кажу, аби зовсім неприхильно ставився до мене, але був байдужий. Коли трохи признав до мого виду, а може під впливом терплячого тугару мого лиця, став бодай випитувати про те диво, що я привіз із собою, став цікавитися більше та прирік деяк поміч. Було коло нього один старшина-надпоручник (оберлейтнант), який всіми силами старався йти мені на руку, але я сам бачив, що він мав повні руки роботи.

За Жидачевом ішли вже завзяті бої, мискали робили наступ на Миколаїв, що хвалили напливали розбитки, які питали за дальшою дорогою, сходилися ранені, приносили одні поляглих старшин з просьбою переслати їх до родини і т. д. і т. д. Овочі й вислід війни у всіх II образах, війни з року 1914, а цілим II рядом, замішанням, страгою голови і т. д.

Той оберлейтнант час до часу лущився телефоном, наскільки мені здається, з військовою командою, і старався бодай вичислити для мене дальші вказівки або прикази. Одне все те ситуації не прояснювало і я ходив коло полудня з тим, з чим разів прийшов, на те, щоб пополювати знову стати бодай чинно та мочити себе на самого крає (Далі буде)

біття. Пітаєр сказав, що „німецька служба праці — це духа часу, це найбільший міст між німецькою соціалістичною і німецькою службою праці для німецької нації. Навіть коли безробіття буде усунене, то й тоді служба праці залишиться, бо це є школа політичного виховання німецької молоді, німецького робітництва. Основоположником виховання у службі праці є ідея і світовідчування націонал-соціалізму. Націонал-соціалізм як ідея, а служба праці як засіб для досягнення цієї цілі.

Головні завдання, як ми вже згадали, це виховно-політичні. Ходить головню про відреставрацію поняття про працю як головний зміст життя кожної людини. З господарських завдань треба відзначити головню піднесення видаючості землі, підготовку нових просторів для колонізації, створення та закріплення нових господарських осель та піднесення селянського стану. В першу чергу підходять сільсько-господарські роботи як наводнення та відводнення землі, наведення камінної землі родючою землею, піднесення урожайності пісковиків та пустарів, регуляція рік, висушування багнистих просторів, будова сільсько-господарських доріг і т. п. Поверхня землі, яку треба відводити та наводнити, це головню у правна ріля, полонини та пасовиська. Вона виносить приблизно 8,5 міль. гектарів. Після перепроведення таких робіт збільшення видаючості одного гектара повинно виносити приблизно 80 мн. З 2,245 міль. гек. багнистої площі та 1,2 міль. гек. пісковиків проектується полонину зробити придатною під управу ріалі, а другу полонину залишити під культуру лісів. Д-р інж. Штельхерт, референт для служби праці при націонал-соціалістичній партії, подає у своїй книжці „Дер Дойтше Арбайтсдіст“, що збільшення видаючості має принести державі річно 2,5 мільярдів мн. доходів більше, ніж було досі. Його плани та висновки опираються на довготривалі студії ріжних сільсько-господарських організацій, яких ми їзза браку місця подати не всіли.

До цих робіт найкраще надається служба праці, бо вони не вимагають фахово-вишколевних робітників. Для виконання всіх робіт по-

трібно около пів мільона робітників на протяз 20 літ. Удержання одного юнка виносить 3 мн. денню.

Державні користи це збільшення національного майна та продуктивності сільського господарства, зменшення безробітних та збільшення сили купівлі робітників. Піднесення продуктивності сільського господарства потягне за собою збільшення заняття у всіх галузях національного господарства.

Яке політичне значіння має цей план? Піднесенням видаючості землі Німеччина, у скрутних часах, незалежить себе від закордону. Далі, створивши таким робом кращі умовини та можливості заробітку у сільському господарстві, започаткується переселення з міста на село, а головню буде можливим перепроводити фабричних робітників у сільське господарство. Велика розбудова промислу у великій мірі на експорт, з другої сторони занепад вільної торгівлі та перехід світового господарства до нової форми організації національних господарств примушують Німеччину провадити розумну господарську політику т. зв. політику розмірного попозділу цілого населення на промисл і сільське господарство. Тільки при такій політиці Німеччина може досягнути господарську рівновагу.

Інж. Д. Волошак.

50
сот.

Гарні квіти
 як хочеш мати
 в кімнаті, на балконі,
 в городі

то уживай навозові пастильки

„ТЕСП“

ПОТАС, ФОСФОР, АЗОТ

Жадайте в складах:

„Народної Торговлі“
 Дрогеріях і насіння.

50
сот.

1112 2—6

3 українського життя у Львові.

Просфора на Левандівці.

У всіх майже дільницях Львова відбулися цілком святі просфори, улажені ріжними ашними установами і про них були ширші чи коротші згадки в наших часописах. Лиш про свято просфори на Левандівці не було ще ніде згадки, немов би це була „Богом забута країна“. А чейже і Левандівка (а саме кружок „Р. Ш.“ і читальня „Просвіти“) уладила 11. ц. м. гарне свято просфори, котре згуртувало в просторій читальняній салі понад 100 громадян того передмістя. До прибраних столів засіли старші і молоді поруч. В год. пів до шостої посвятили о. парох Прийма просфору та побажав щастя всім вібрам, а головню читальні та кружка „Р. Ш.“ привітали гостей, між якими були делегати Гол. Упр. „Р. Ш.“ і Радн. Пов. С. Кр. „Р. Ш.“, Іван Герасимович і Микола Ластовецький. Від таї цей останній аложив короткий привіт від Радн. Союзу і закликав до праці. Довшу промову

про вагу теперішньої хвилини в житті „Р. Ш.“ виголосив п. Герасимович, а радний Кульчинський говорив на тему, звідки взяти грошей на внутрішню позичку для „Р. Ш.“ Час минав швидко і незаметно на розмові про місцеві та загальні справи і ніхто й не чув, як минала 9-та година вечора і молоді стала ладитись до танців. Перед прощанням старших виголосив ще промову до молоді проф. Ластовецький, який підніс, що левандовецька молоді бере живу участь у праці ашних установ і не жалувє свого часу й часу для добра тих установ. Відспіванням національного гімну відповіла молоді на ту промову. Годиться з признанням згадати, що через весь час гостини відповідно вишполена молоді прегарно колядувала, співала стрілецькі пісні та грала на трубах під проводом свого диригента, проф. Манька. Побажави кожній дільниці Львова такого хору і такої оркестри.

Гість.

3 українського життя в Перемишлі.

Замітніші події в житті жіночої гімназії „Українського Інституту для дівчат.“

Згадана жіноча гімназія має вже свою славу і від цю пору — це однією українська приватна школа, яка має повні права. Тому дивно виглядає, що про досягнення цієї школи або зовсім не пишуть, або коли пишуть, то тенденційно і то так, щоб ті згадки вийшли чи то зовсім незначні, чи коли вже не можна їх заперечити, то щоб бодай аменшати. Чому воно так, не хочу зараз про це писати.

Як бачимо, хоту забрати в цій справі голос і помістити кілька правдивих образків з життя гімназії. Зовсім оправдану влаштувала гімназія 9. грудня 1933. свято Лесі Українки. Одаче на диво, не було про цього згадки в ніякім поважнім органі крім львівського перемиського тижневика. А школа велика. Такого поважного настрою, такого пієтету до вашої найбільшої поетеси не стрічаємо так часто. Нпр. маєте хорошу току. Дивитесь на сцену, а перед вами прегарна група дівчат у святочних народніх строях. Прегарний вал, який надовго лишається у свідомості видця. Хто хоче побачити красу нашої народної жіночої воші, нехай подивиться на концерт жіночої гімназії в Перемишлі. У всіх точках (крім одної) салі заповнені старіями, дати

щось найкращого, на що молоді сили стати. Зрештою, найкращим доказом повного успіху концерту було загальне вдоволення присутніх гостей.

Прийшов карнавал. Батьківський Комітет, Дирекція гімназії й Управа Інституту анову подбали про те, щоб дати своїм інституткам змогу провести кілька приємних хвилин і влаштували 10. лютого ц. р. забаву для старших учениць. І анову треба признати, що все вдалося якнайкраще. Завдяки п-і Ірині Бачинській (дружині управителя Інституту) й ученицям VII кл. прикрасено всю салу в зимовому стилі. Загальне вражіння цієї декорації було дуже гарне і видно було, що етичне виховання молоді в добрих руках.

Тиждєв півніше (17. II.) влаштовано забаву для нижчих клас, яка також пройшла в повним успіхом. Дирекція гімназії, п-і Є. Загайкевичева як голова Батьк. Комітету й Управа Інституту можуть бути вповні вдоволені, що їх труд не пішов намарно.

Дохід з обох забав призначено для найбільшніх учениць гімназії. Отже веселе з корисним. Батько.

Бернард Шо про війну.

Недавно промовляв у радіо в Лондоні англійський письменник Джордж Бернард Шо (родом ірландець) на тему „Куди Англія“. Його промову передали теж до радіоних станцій в Америці, де публіка мала теж змогу почути його слова із заморської відлалі. Д-р Б. Шо сказав:

Остерігаю вас, щоб ви не вірили в глумбуг про розбродження. Мусите бути свідомі того, що Європа стоїть перед новою діявольською війною. Англія пде до війни і дуже легко може пати участь у війні, якщо хто другий її зачне. Міжнародне розбродження не зарядить війни. Розбройні конференції у Женеві можна правильніше назвати збройними нарадами. Всякий дилпльмат в Європі скаже вам, що всі держави у світі готові розброїтись, якщо решта держав розброїтись передтим. Ліга Народів склала розбройну конференцію в Женеві, яка дурила світ два роки, аж недавно Бритійський міністр закордонних справ сер Джон Саймон, заявив, що розбройна конференція є поправдою збройною конференцією, яка даремне силкується регулювати збройня держав. А голова конференції, Артур Гездерсон, загрозив, що уступить, тому що держави не мають найменшого наміру розброїтись, або бодай адержатись від вилосковалювання війновішних і найуспішніших способів убивання людей.

Що чувати в Австрії?

Австрійська телеграфічна агенція повідомляє урядово, що 21. ц. м. в цілій Австрії перестали їстнувати наглі суди.

В часі свого урядування наглі суди на 140 випадків видали 7 смертних присудів. Карні дохождення проти 400 членів Штурмбунду переказано звичайним судам. Обвинуваченим грозять кара від 10 до 20 літ. Втора випущено на волю 200 осіб, разом з попередніми днями 500 осіб.

В дільниці Фльорісдорф за недовольне посідання зброї арештовано коло 100 осіб. У Відні арештували 6. президента угорської радянської республіки Олександра Гарбая, що відкрив недавно харчівню в одній дільниці.

Пригоди полярної експедиції.

МОСКВА, 22. ПАТ. Дотеперішні спроби помігти розбиткам корабля „Челюскі“ не дали ніяких успіхів наслідком сніговії, яка не попустила літакам знайти табір розбитків. Ледове поле, на якому знаходиться табір, пересувалося на 28 км. на північний схід. Під з багатьох місць потріскав. З розбитками вдержується постійна радіова комунікація і вістки від них свідчать, що ситуація грізна, всі здорові, та що в таборі навує строга дисципліна.

По широкому світі.

— Багато демонстрантів, рачених 6. ц. м. на вулицях Парижа, зголосили скарги, що їх хотіли вбити.

— Бухаріна, одного з 6. провідників опозиції в комуністичній партії, іменовано головним редактором „Ізвестій“.

— До Будапешту приїхав Італійський державний підсекретар Сувіч, витаний представником уряду.

— Французька палата депутатів прийняла закон, спрямований проти закордонних робітників, накладавши на працелавців 10 проц. оплату від робітничих зарібків.

— На основі статистичних обчислень Ліги Націй світова торгівля зменшилася на протязі останніх 5 літ на 65 проц.

— Політичні військові кола в Парижі заявляються за побільшенням австрійської армії з 30.000 на 60.000 і угорської з 35.000 на 75.000 воєнків.

— Господарські переговори між Угорщиною і Німеччиною в Будапешті скінчилися підписанням умови, що приносить експортні користи для обох країв.

— В Бруселі група арабської молоді заявила домімку жидівського робітничого клубу за сівістичну пропаганду.

„Ми“

Літературно-мистецький чвертьрічник.

ВИХОДИТЬ ВЕЛИКИМИ ТОМАМИ
(200 стор.) і коштує всього 2-75 зол.

Замовляти в українських книгарнях і в Ядм. журналу
В А Р Ш А В А, З Г О Д А ч. 8. м. 6.

— Виставка Льва Геца. В селіх
Г-ва ім. Шевченка від двох тижнів відкрито
буде цілала Виставка творчості нашого митця
Льва Геца, буюшого УСС, учасника Листопада
боїв і т. п. Виставка обіймає 270 творів з творчості

СПОРТ.

ПОСВЯЧЕННЯ ДОМІВКИ К. Л. К. У СЛАВСЬКУ.

За неповних 10 літ існування Карпатського Леґітарського Клубу ступає у Славську, селі Східного Бескиду і надрукованим осередку леґітарського спорту, перша українська станиця для леґітарства та зимової і літньої туристики. Доїжди поставлена по плану інж. А. Пеканського. Вона обіймає 3 сільці і кузю на вертері і величезний ще з недостатчі фонди з кімнати на поверсі. Лежить вона в найкращій частині Славська, у відносно малоповитій Ільзі, де нагаль скупий на воду Одр утворив затишне плесо до купання.

В неділю 4. березня н. р. відбудеться посвячення домівки, яка називатиметься іменом д-ра Дмитра Леґітарського, бо в першій мірі згадки його ізраїльської матеріальної допомоги вбудувано цей перший леґітарський примот.

Буде це велике свято: не лише для членів К. Л. К.,

що через річні перевони майже дійшли до цілі: не лише для згаду українських спортсменів, що вквітчили влітку власне пристановище; і не лише для Славська та всієї його округи, що серед пілого ряду чудних закордонних повстань теж один свій — довго жданний. Буде це свято для всього українського громадянства, для всіх свідомих одиниць, що цікавляться різними діями суспільного життя і тішаться кожним пробоктом у національному добрі.

Посвячення домівки відбудеться під ласканим прозовом Пресоа. Кир Івана Бучко. Посвячення поведуть архієпископська Служба Божа (в год. 9.30 рано), яку Пресоа. д-р Бучко згодиться відповісти на площі перед домішкою.

Після посвячення відбудуться змагання леґітарської змагання для місцевих і заїздових змагунів та змагунів. Старт на Ільзі, мета коло домівки.

З огляду на велике число сподіваних гостей Види К. Л. К. робить старання про залізничні знижки. ІН-яз білету нормального: 7.90 зол., знижового поворотного (т. зв. ретурка): 11.80 зол. Відїзді зі Львова: су-

бота, 3. березня, год. 18.27. Збг. безліз. т. ботина, год. 6.55 рано. Поворот у неділю вереснем 18.44 рані.

Тих Ва гостей, що бажали би у Славську поїхати, просимо з огляду на обмежені місце вказу. Костюшка ч. 3, вертер ліворуч (Славська Українська Товариства) у відносно Ільзі від год. 19-21. телефон 03-20. Бажано туди тільки прохартуватися.

На випадок непогоди речинеш посвячення домівки і змагань змагань буде пересунути на 11. березня н. р. про що вчас повідомимо в часописі.

Для 25. березня н. р. відбудеться в селі „Молочарська“ нагород для львівських змагунів. Про ці змагання відбудеться повідомлення в часописі в кінці цього місяця.

Інж. А. Палій, голова.

Мгр. Богдан Гвоздецький, секретар.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 23. II. год. 7:30 веч. „Родина“.
Субота, 24. II. год. 12 в поз. „Варшавський Театр для дітей“.

Субота, 24. II. год. 7:30 веч. „Родина“.

Театр Річгородностей.

Пятниця, 23. II. год. 7:30 веч. „Товариш“.

Субота, 24. II. год. 7:30 веч. „Товариш“.

Український Театр ім. І. Тобілевича.

Калуш.
23. II. Гра на Замку.
24. II. Ревія „Наша парада“.
25. II. Сонце Руїни.
26. II. Прем'єра „Ельга“ Гауптмана, постановка М. Беніаї. З Калуша їде театр до Лодини, Болехова і Стрия.

Кіно.

АДРІА: „Даноніс і Нотр Даму“.
АПОЛЬО: „Паша“.
АТЛАНТИК: „Парада резервістів“.
ВАНДА: „Св. Антоній Падисвський“.
КАСІНО: „Ранду в Відні“.
КОЛІСЕЙ: „Золоті скарби“, ревія „Останній уміт“.
КОПЕРНИК: „Гарний є світ“ (Моріс Шевальє).
МІРАЖ: „Королівський люб'ю“.
МАРУСЕНЬКА: „Гарний є світ“ (Моріс Шевальє).
МУЗА: „Наварра пива“ (Бастер Кіттон).
ПАЛАС: „Пригода на Ліді“.
ПАН: „Російська пригода“ та ревія.
ПАСАЖ: „Дивогляд“, „Фліп і Фліп“.
ХІМЕРА: „Світ без мужики“.
СТИЛЕВЕ: „Забута мелодія“, ревія „Гадю 15-30“.
УТІХА: „Нагана“ та ревія.

Закордонне радіо.

Пятниця, 23. лютого 1934.

Льондон (342,1) 22:00 Концерт сучасної музики, Відень (306,5) 12:00, 13:10 Концерт, 17:05, 20:30 Німецькі та скандинавські пісні, Кошиці (369,3) 12:30 Концерт 16:40 Веселі рецитативи, Париж (1724) 13:40 Концерт, Берлін (355,7) 18:00 Твори на скрипку, віолончель, фортепіано, Кемігсустергаузен (1571) 17:30 Пісні Шуберта і Вагнера, 18:00 Народні пісні, Лейпциг (382,2) 14:55 Солоїсти, 18:00 Фортепіано, Мінхен (405,3) 12:00 Концерт, (музика, спів), 17:50 Діалог камер. музика, 19:45 Класична музика, Будапешт (349,5) 13:40, 17:05, 20:00 Концерт, 18:20 Полубарі, 22:20 Циг. музика, Мільно (365,6) 11:45 Квітет, 21:00 Симф. концерт, Рим (420,8) 13:00 Легка музика, 20:45 Концерт (музика спів).

Субота, 24. лютого 1934.

Відень (306,5) 17:00 Концерт, 19:00 Пісні Гуг. Вольфа (Італійська, сопран), 20:30 „Модель“ оп. Судне, Моравська Острава (259,1) 2:30 Радіофілія (Легка музика, пісеньки) Прага (320,2) 21:00 Концерт, Париж (1724) 13:00 Легка музика, Берлін (355,7) 17:40 Фортепіано, 2:00 Оп. музика, спів, Мінхен (405,3) 20:05 Концерт симф. оркестрон, Бухарешт (212,6) 20:30 Спів, Мільно (365,6) 13:00 Тото, Рим (420,8) 13:00 Легка музика, 17:10 Концерт, 21:00 Опера.

Львівське радіо.

Пятниця, 23. лютого 1934.

7:00—8:00 Ранішня аудіція, 12:05, 12:13 Попівська музика з гр. півн., 12:30 Мелодійні виступи, 15:25 Золота брава, 16:30 Голоси народної музики, 17:40 Леґітарський концерт, 18:10 Фортепіано, 18:40 Середній концерт, 19:45 Тан. Бетовенський в реалізації деяких інструментів (гр. півн.), 17:25 Трансмі. з Варшави: Концерт Українського Хору ім. Лисенки під дир. Серг. Соллогуба, 17:50 Наука, 18:00 Нові статутні нар. школи

та гімназії, 18:20 Польська нар. музика (наполе), 19:05 Весняна, гр. півн., 19:25 Актуальний фелетон, 19:40, 19:43 Спортові виступи, 19:45 Сільська ретурка, 20:00 Вибрані думки, 20:02 Муз. балада, 20:15, 22:15 Трансмі. з Варшави: Фрагмент симф. концерту, спів (Ада Сари), 21:00 Трансмі. з Білгороду: Фрагм. естрад. концерту, присвяченого югославянській музиці, 22:00 Літ. фелетон „Суд над Пелешкою“, 22:40, 23:05 Танцювальна музика.

Субота, 24. лютого 1934.

7:00—8:00 Ранішня аудіція, 12:05, 12:36 Леґітарський концерт, 15:25 Репертуар театру гр. півн., 15:40 Голоси народної музики, 15:40 Пісні в супр. фортепіано 16:00 Анд. для хорів, концерт, 16:40 Лекція фр. мови, 16:55 Концерт (музика, спів), 17:50 Кутю Краснаваго т-на, 18:00 Репортаж, 18:20, 19:15 Весняна, 18:35 Леґітарський, 19:00 Академія з нагоди лотиского свята, 19:25 Репитативі поезії, 19:40, 19:43 Спортові виступи, 19:45 Сільська ретурка, 20:00 Вибрані думки, 20:02 Легка музика, пісеньки, 21:00 Почу теж. скрипки, 21:20 Концерт творів Падаревського, 23:00 Танцювальна музика, 23:05 Видівська залуза.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 536
Золото: Долари 9:03—9:06, Франки фр 36:30—36:50, Дунаїти 83:70—84:00, Корони 37:70—37:90, Рублі 46:40—47:00.
Срібло: Корони 0:30 Флоренти 0:75 Рублі 1:30.

У Варшаві були такі курси: Лондон 27:20, Париж 34:93 і пів. Берлін 210:60, Ціріх 171:39, Амстердам 357:10, Нью-Йорк кабелі 3:34 і пів. Нью-Йорк чеки 3:33 і пів. Варшава 22. II. ПАТ. На багатьох біржах нині після кількадесятих мушкетерів уваг долар і дуже зближується до урядового курсу. Рівночасно названо змінюється англійський фунт, так що різниця між обома англо-саксонськими валютами зближується.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам для 22. II. масло 3:10, молоко, —18, сметана —80, яєць 2:00—3:—.

Тендерний на масло, сметану і молоко удержана, на яєць слаба.

Ціни білої птиці в птахомисарні „Маслосоюзу“ за 1 кг:

Рід:	Добрий:	І-а	ІІ-а
Кури мохолої на осення	1.65	1.50	1.40
Кури на росі	1.65	1.50	1.40
Качки	1.55	1.30	1.10
Гуси	1.50	1.30	1.05
Індки	1.80	1.65	1.55
Пантари за одну штуку	2.50		

ОПОВІСТКА

За оголошенням редакції не відповідає

Управа Секції „Чомономі“ при Українській Студентській Громаді в Познані звертається оним востаннє до товаришів дозвінників з проханням щоб до дня 8 березня 1934 р. звернули до нас гроші разом з відсотками, віддаючи (за час від дати затримання грошей до 8 березня 1934) та контакти найвище:

- 1) Береканський Василь — 83:75 зол.,
- 2) Галушевський Микола — 33 зол.,
- 3) Курілово Володимир — 36:45 зол.,
- 4) Крижанівський Анатолій — 32:30 зол.,
- 5) Крижанівський Петро — 42:55 зол.,
- 6) Курілово Модест — 40:45 зол.

Гроші просять прислати під адресою: Nilsdan Verlag Ivan. Poznań 3, ul. Malskiego 5, т. 5. Якщо не уможливице не поможого. Управа буде повинна подати дозвінників до суду щоб не пропали гроші, призначені апідо зі статуту на виплату акціям Секції „Рідної Школи“.

Познань, 20 лютого 1934. За Управу: Гудан В. І. в. р. голова, Стародуб В. в. р. секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошенням редакції не відповідає

БЕЗРОБІТНІ ІНТЕЛІГЕНТИ по містечках і селах можуть дістати заробіток. Адреси подати до кинтарні „Рідної Школи“, Львів, Сикотуська ч. 20. 1114 2—3

КОВНІРИ до прання, убрання до чистення і фарбування приймає **Е. ГОВІР-КОВИЧ** — Львів, Домініканська ч. 4. 1125 2—15

ШУКАЄ заняття у Львові збювантована учителька. Може здобити 2—3000 золотих хвилю або до підприємства як пеладку до обороту або до спілки. Зголошення до „Діла“ під 3,000. 1126 2—3

УНЕВАЖНОЮ мої згублені 20 лютого н. м. документи: „Dowód osobisty“, військову книжечку (з мобілізаційною посвідкою) й легітиміацію Суспільної Обезпечальні, всі виставлені у Львові. Іван Михайло Федорко, Львів, вул. Горюхеніна 127/XVIII. 1131 2—3

8 КІМНАТ з кухнею, лазничкою, системою коридорна. 4 кімнати з кухнею, лазничкою системою коридорна на Північ повернутий вул. Костюшка ч. 1 а в зоні „Народної Гостини“.

3 КІМНАТИ, кухня, повний комфорт, балкон, перший поверх, соняшні, коридорна системою околиця св. Антонія під пологією березня до вийняку. Відомість з чужості кафедральне бюро М. Галібей, Петра Скарги 5, Телефон 61—63. 1133

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошенням редакції не відповідає

ЦЕРКОВНІ ЦВІТИ

поручає на Свята

СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА

в Стрию — ШЕВЧЕНКА Ч. 6.

Китиці до свічок в трьох цінах: менші — 3 зол. пара, середні — 5 „ „ „ великі — 7 „ „ „

Китиці з вишгороду: середні 3 зол. і великі 6 зол. пара.

Китиці поставити на престолі: менші — 15 зол. пара, середні гарні (около 70 см. високі) — 25 „ „ „ великі — 35 „ „ „

Гілянди на обрачи — 4 зол. ширші — 6 і 8 зол. за метр.

Цвіти матеріальні, тривалі, красні естетично дібрані. — При бажанні замовлення також на сплату.

Der Tag

Великий національний часопис у Німеччині

Показові числа даром вислає Verlag Scherl, Berlin SW 68

Оголошуйтеся в найстарішій укр. щоденнику „ДІЛО“!

МОДЕСТ КУНИЦЬКИЙ

Московська масонерія

й дорадники гр.-кат. гієрархії

Ціна 50 сот.

Замовляти: в усіх українських книгарнях і у автора.

ВАРШАВА, ВУЛ. ЗГОДА 8 н. 6.

У Варшаві

МОЖЕТЕ КУПИТИ „ДІЛО“ В ТАКИХ МІСЦЯХ:

Вул. Маршалківська 30.
Вул. Маршалківська 46.
Вул. Маршалківська 77.
Вул. Маршалківська 89.
Вул. Маршалківська 101.
Ріг вул. Золотої і Маршалківської.
Вул. Маршалківська 127.
Вул. Маршалківська 132.
„Наукова Книгарня“.
Вул. Новогродська 2.
Ал. Уяздівський, ріг площі Трьох Хрестів.
Вул. Брацка 21.
Вул. Шпитальна 8.
Краківське Передмістя 12.
Площа Театральна, ріг Вербова.
Прага напроти костела св. Флоріана.

Церковні дзвони

доставляють

Ліярні дзвонів

БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

у Калуші й Перемишлі

Новина!

Розбиті дзвони особливої вартости спокоемо під гарантією, відізнають попередню красу і силу тону, черезте перетопити дзвони зайво.

ОСТОРОГА!

Остерігаємо перед агентами який видівської ліярні дзвонів зі Студентської ліярні позначати по селат та агентами і подаючи себе за наших відвертих, напизають згодом останню гадити. Ми як ніколи так і тепер не постоюємо агентами в тім віді, що ти забавляє доброго товари. Замовляючи про нас з українських часописів і ліярного агента з його злочинами і правити до найбільшої бажаності. 1-11

МИХАИЛО ВОЗНЯК

Шевченко й Княжича Ревілія

Ціна 1.50 зол. з пошт. пересилкою 1.65 зол.

МИХАИЛО РУДИЦЬКИЙ

МІЖ ІДЕЄЮ І ФОРМОЮ

Ціна 3 зол. з пошт. пересилкою 3.30 зол.